

Kunst veilen in nieuwe stijl geschiedt discreet en tempert de emoties

Dit soort hectische taferelen bij kunstveilingen zal bij de nieuwe manier van bieden tot het verleden behoren. Bij de zogeheten Vickrey-veiling verloopt de bieding schriftelijk en wijst een notaris de winnaar aan. FOTO: REUTERS

Sandra Jongenelen

Kunsthandel Simonis & Buunk gaat deze maand kunst verkopen via een discrete, schriftelijke veiling. De winnaar betaalt het bod dat net onder het zijne zat.

‘H’ebzucht, afgunst en jaloezie; dat wil ik dus niet in deze zaak.’ Uit de mond van kunsthandelaar Frank Buunk klinkt dat best heftig, vooral in relatie tot kunst. Buunk doet op een nieuwe manier van veilen, die hij deze maand in eigen huis introduceert.

Bij een veiling denk je meestal aan een man die met drukke armgebaren een zaal aanzet tot bieden. En ja: daarbij steken soms primaire emoties de kop op. Dat wil Buunk dus niet. Zo’n haastige toestand met hoogoplopende spanningen past niet bij een kunsthandel. ‘Geen gehamer, gedram en gedreun naar de hoofdprijs.’

Waar hij wel open voor staat, is de Vickrey-veiling, waar zoon Kas Buunk onlangs een scriptie over schreef voor zijn studie economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Na zijn afstuderen en na een stage bij Sotheby’s in New York gaat hij bij zijn vader in de zaak in Ede werken. Met de veiling wil hij reuring in de markt brengen.

Bij kunsthandel Simonis & Buunk zal die drukte wel meevallen, want bij zo’n alternatieve veiling doen mensen hun

bieding schriftelijk. De notaris wijst de winnaar aan. Bijzonder is dat deze nummer één niet zijn eigen hoogste bod betaalt, maar dat van de op een na hoogste bieder.

In de kunstwereld is zo’n Vickrey-veiling wereldwijd een primeur. Het systeem komt uit de koker van de Canadese econoom en Nobelprijswinnaar William Vickrey (1914-1996) en wordt wel toegepast bij het verkopen van kermisstandplaatsen, postzegels en sommige eBay-producten.

De kunstwereld wil er niet aan vanwege de opbrengst. Die zou tegenvallen. Maar volgens Kas Buunk verschilt alleen de methode. ‘De Vickrey-veiling is discreter en daardoor geschikter voor een kunsthandel’, zegt hij. Net als zijn vader is hij wars van veilingkoofts en rivaliteit binnen hun vier muren.

Of prijzen lager uitpakken, zal moeten blijken. Alexander Pechtold, politicus en voormalig veilingmeester, denkt van wel: ‘Je haalt de hebberigheid weg, evenals de sfeer en emotie.’ Dat heeft volgens hem invloed op de opbrengst. ‘Sommige kopers kijken wie er nog meer bieden. Als daar een belangrijk iemand bij zit, doen ze ook mee. Na afloop vertelden handelaren soms dat ze niet van plan waren te bieden. Ze hadden zich laten meeslepen en een impulsaankoop gedaan.’

Als veilingmeester maakte Pechtold van nabij mee hoe een aantal handelaren in de zaal een kartel vormde. Bij

Emoties
Bij de nieuwe manier van veilen is geen sprake meer van gehamer, gedram en gedreun om de hoofdprijs te behalen

Vickrey-veiling
De eerste Vickrey-veiling bij kunsthandel Simonis & Buunk vindt plaats onder de naam Fischer’s Auction. Kijkdagen: 11 t/m 26 aug. Biedingen tot uiterlijk 30 augustus om 23.59 uur per brief, fax of mail bij een nader aan te wijzen notaris.

een meubelveiling wist hij die kongsi met een gewichtig uitzienende fax — zogenaamd een externe bieding — te doorbreken. Vaak had hij echter het nakijken.

Maar ook bij een veilinghuis kan het wel eens onfris ruiken. Verzamelaars-echtpaar Jan en Sjoukje Rosing uit Maastricht bood eens een keer of vier schriftelijk bij een reguliere veiling. Vervolgens kregen ze het schilderij voor hun maximale bod in bezit. Sjoukje: ‘Dat kan toeval zijn, maar je begint dan toch te twijfelen of het wel eerlijk is gegaan.’

Om de schijn van fraude te voorkomen, bouwt kunsthandel Simonis & Buunk daarom een aantal voorzorgsmaatregelen in. Zo gaan alle schriftelijke biedingen met speciale software rechtstreeks naar een onafhankelijke notaris. Ook krijgen kopers een tevredenheidsgarantie. Bevalt het stuk niet, dan kan het geruild worden.

Enkele weken geleden werd een testveiling gehouden met drie werken, waarvan de opbrengst naar het goede doel ging. Daarbij bleek dat het gezelschap het systeem nog niet helemaal onder de knie had. Voor een kleurenlitho van Corneille kwamen twee hoogste biedingen binnen van € 2.500. ‘Kop of munt’ bepaalde vervolgens de winnaar, die door het lot zijn eigen bod betaalde, dat in dit geval gelijk was aan de onderbieder. Na afloop hoorde Kas Buunk dat een van de drie hoogste bidders graag € 3000 had geboden.

Is de proef daarmee mislukt? Helemaal niet, zegt hij, maar het zette hem wel aan het denken. ‘Bij gelijke biedingen zou er nog een veiling kunnen plaatsvinden voor de winnaars, waarbij de twee minstens hun vorige bod bieden. Als er dan slechts één koper meedoet, wint hij. Doet er niemand mee, dan wordt alsnog een munt opgegooid.’

Sandra Jongenelen is medewerker Kunst

